

— Da ne nastanejo neprilike in zadržki za napredovanja, naročite vse potrebe tiskovine skupaj za celo leto. S tem si prihranite čas in nepotrebo večkratno naročanje. Solški upravitelji naj si v ta namen že v začetku leta sestavijo pregled vseh napredovanj, da bodo naročili zadostno število tiskovin.

† Jerica Gnušova. V Dolu pri Hrastniku je umrla Jerica Gnušova, soproga bivšega podpredsednika naše sekcije in dolgoletnega borcev za učiteljske pravice Antona Gnuša, sol. ravatelja v pokoju. Naše iskreno sožalje.

Tekoči račun lajša nakupovanje knjig, zvezkov in raznih pisarniških potrebiščin za otroke. Omogoča popolnjevanje knjižnic, nabavo raznih strokovnih in modnih revij iz inozemstva. Veliko tovarišev in tovarische se že poslužuje te ugodnosti. Vabimo še druge. Učiteljska tiskarna in njeni poverjenjeni v rezih dajejo potrebna pojasnila.

Rangna lista

Popravki

Nagelšmid Josipina, učiteljica v Ptuju, je napredovala v VII. skupino 10. oktobra 1932. in ne 11. aprila 1934.

Bankovac Matilda, učiteljica v Št. Ilju, je napredovala v IX. skupino 16. maja 1932. in ne 11. aprila 1934.

Zamán Slavica, učiteljica v Cerkljah, je napredovala v VII. skupino 14. januarja 1937. in ne 1. septembra 1932. v VIII. skupino.

Kaj vse pišejo o učiteljstvu, šoli, prosveti in JUU

— I Velika nesreča v štrigovski šoli. Učenec 3. razreda višje nar. šole v Štrigovi Franci Lukovnjak se je med poukom po nesreči ustrelil v trebuš in orožjem, ki ga je sam izdelal. (Razni listi, 11. II.)

— I Kam plovemo? Pod tem naslovom prinaša celjska »Nova doba« od 11. II. dopis iz Slovenj Gradca, ki vsebuje med drugim tudi slednje vrste: Pretekli teden so ti 10 do 13-letni otroci pozdravili na cesti svojo učiteljico, ki si je »drznila« nositi sokolski znak, s petjem orlovske himne in s klici »Bog živi!« in »Mi smo Orlji!« Vedli so se tako izzivalno, da je bila gdē, učiteljica prisiljena iz strahu pred dejanskim napadom iskat zatočišče v bližnji gostilni. — Drugi primer se je zgodil celo v šolskih prostorih. Pismosno je pribesel g. učitelju »Domovino« in ko so šolski otroci videli ta list, so vprivoč učitelja zagnali krik, da čita brezverske liste.

— I Članek o našem šolstvu in brezposelnosti inteligenčni prinaša list »1551«. V tem članku piše o analfabetizmu v naši državi in slika predvsem slabe razmere na srednjih šolah v Sloveniji. Omenja pomanjkanje profesorjev na srednjih šolah, ko je istočasno naraslo število brezposelnih profesorskih kandidatov na 160. Članek se zaključuje sledete: Toda stanje našega šolstva nam je živ in prepirčevalen dokaz, kako napačno je dvigati kulturno začetek naših pokrajini na račun kulturno višje stopega naroda.

Lojze Zupanc:

Žalostna sreča

O sreči je pisalo že mnogo ljudi. Nemara zato, ker jih je zmerom pustila v svetlem upanju, da se jim bo nekoč le dala ujeti. Čim večje je bilo upanje, bolj se je sreča umikala od njih in se oddaleč smejal njih praznemu početju in hrenenju. Tako je bilo od nekdaj. Ljudje pa so bili in so še sanjači, kadar gre za srečo. Od nekdaj že so namakali peresa v črnilnike in hiteli praskati po papirju, da bi si pričarali srečo. Ampak sreča je kakor ženska: ošiljenih stvari nima rada — peresa še celo ne!

Z menoj ni nič drugače. S srečo prav za prav nikoli nisva bila posebna prijatelj. Da, takole bom storil, sem si že često mislil, kadar sem bil sreči čisto blizu, takšna si kakor trmasto dekle, nič več ne bom boječe jekljal ob tebi, nič več ne bom plah, pogumno te bom, zgrabil za rokav in te povedel s seboj na dojlo, prašno cesto. Ampak to so bile samo sanje, porojene iz vročega razmišljanja. V resnicu se mi je sreča še zmerom izmaznila in se s srebrnim smehom poslovila od mene. Sreča, sreča! sem si potlej mislil, ko sem gledal za njo, zdaj razumem, zakaj mi je pojedna babica še zaljubljenu zmerom naročala, naj dekletu nikoli igle in peresa ne dam, ker oba prinašata nesrečo.

Te besede mi prihajajo v misel, odkar se je v našo hišo vselila žalostna sreča. Res je, odkar so me prijatelji, ki skrbijo za moje zdravje, tako rekoč na silo in proti moji volji nagnali iz vlažne in zatohole učilnice, v kateri je posedalo šestdeset mladih ljudi in polovica njih jetičnih in druga polovica njih gladnih, odkar so mi rekli, da sem potreben sonca in zraka, ker je sicer moje življenje ogroženo, odkar so mi torej pokazali vrata na cesto, imam časa na pretek, da lahko sprovidno razmišljjam, kolikšna je vendar ljubezen, ki mi jo dajejo prijatelji in kako pa metno je na svetu vse urejeno... In kakor

Osebne zadeve

— I VIII. položajno skupino so napredovali naslednji učitelji(ce): Burg B. Angela, učiteljica žen. roč. del v Mariboru; Varšek A. Ana v Planici; Škaraf I. Ivan v Hotiču; Berce V. Vladimir v Trebelnem, Salomon A. Silvija v Mirni; Torkoš L. Julija v Hodošu; Venturini F. Oskar v Senovu; Nigolič A. Adela v Hajdini; Flegar I. Avgust v Robu; Florentini L. Amanda v Galiciji, Zupančič M. Rudolf v Črnci vasi; Bahovec A. Josipina v Trbovljah; Vozel J. Marija v Veliki Kostrivnici; Trobiš Š. Draga v Starem Logu; Klun J. Franc v Zagorju; Hrovat A. Stanko v Konjicah; Volk F. Stanislav v Hrastniku; Tone J. Ivan v Kresnicah; Svajger V. Zora, Sv. Bolfenk v Slov. goricah; Pričič J. Ivan v Ljubnem; Marolt F. Antonija v Preserju; Kajž J. Vera, Sv. Jurij ob juž. žel.; Zener J. Marija v Mirni peči; Zavrtanik A. Elizabeta v Šenkov turnu; Istenič M. Karolina v St. Vidu; Cebulj F. Darinka v Hinju; Baričič F. Julija v Kupšincu; Ferjan M. Milan v Remšniku; Zupan H. Ana v Vitanju, Dimitrijevič V. Ana v Slov. Bistrici; Mrovlje S. Lidvina v Slovenj Gradcu; Pahor M. Drago v Trbovljah; Pipan V. Justina v St. Ilju; Jordan I. Joželj v Guštanju; Vičar F. Vida v Polenšaku; Vinkler F. Venčeslav v Blokah; Pilulin J. Ana na Blokah; Reven J. Jožeta v Skalah, Sila A. Milan v Prevaljah; Žnuderl B. Kristina v Rajhenburgu; Beranič J. Ana v Selu; Skarabot K. Marija v Marenbergu; Plavšak R. Marija v Trbovljah; Plavšak R. Fračna, Trbovlje.

— I IX. položajno skupino so napredovali naslednji učitelji(ce): Mivšek J. Jožef v Belih Vodah; Šiftar S. Janez v Brezovici; Kus I. Bogoljub v St. Rupertu; Strnad G. Rudolf v Poderedu; Miklavčič I. Ivana, uč. žen. roč. del v Črnomlju.

va, za izpopolnjevanje knjižnic, pisarniške potrebiščine itd. Poleg tega se nahaja v banovinskem proračunu še postavka podporljudskim šolam v skupnem znesku enega milijona 290.000 din, od tega za zidanje in prezidavanje šolskih poslopij 900.000 din. To so velika bremena, ki so bila prej večinoma na ramenih šolskih občin. (»Slovenec«, 11. II.)

— I Oprostilno razsodbo predsednika sekcie, Metoda Kumbla, registrira tudi »Naš glas« od 15. februarja.

— I Denar za šolo ali za Prosvetni dom? Zgodba o lepi zapuščini v Stranicah. Pod tem naslovom priobčuje »Jutro« od 16. februarja članek, v katerem piše o zapuščini, 75.000 din, namenjeni za šolo, ki jo hočejo porabiti za zidanje Prosvetnega doma. O isti zadevi piše tudi celjska »Nova doba« od 11. februarja.

Raznovrstna poljska, zelenjadna in cvetlična semena, hrano in zdravila za ptice dobite po najugodnejših cenah in v najboljši kakovosti pri tvrdki

M. BERDAJS, prej Jos. Urbanič,
Ljubljana, Miklošičeva cesta 8,
Maribor, Vetrinjska ulica 30.

— I Legitimacije za polovično voznilo po železnici še danes ni prejelo učiteljstvo nekega okraja v naši banovini, čeprav so bile slike in takse oddane že pred pol leta okrajnemu prosvetnemu oddelku. Uradnik, ki je slike in denar sprejemal, jih še danes ni poslal na direkcijo železnice. Izgovor, da še ni vse učiteljstvo poslalo slik in da čaka na zamudnike, ne drži, zakaj jih je pa nekaj lahko poslal! Smo že sredi februarja brez legitimacij tudi tisti, ki smo pravočasno vložili vse potrebitno. Kaj pa, če je v ozadju kaj drugega? smo mnenja, da uradnik, ki je bil kdaj zaradi poneverbe prestavljen iz šole na kako višje mesto, ne sme več sprejemati denarja v varstvo. Zahtevamo takoj legitimacije, za kriveca pa kazen! — Prizadeti. (»Slovenec«, 10. II.)

— I Smisel za učiteljske zahteve. Novi list »Edinost«, ki je začel izhajati v Mariboru, 12. II. priobčuje daljši članek z naslovom »Dajte učiteljstvu, kar upravičeno terja«. V članku se zavzema pisec za učiteljsko stalnost in namestitev brezposelnih ter pravi med drugim: Po položaju, kakrišen vladar v slovenskem osnovnem šolstvu, je treba reči, da so zahteve, ki jih terja učiteljski stan, zahteve nas vseh... Učiteljstvo ni osamljen in za plotovi izoliran stan, temveč je bolj kakov ktor koli tesno povezan z narodom in njegovo usodo. Zato pač ne moremo biti veseli in navdušeni nad gladnim, prezbajočim in gospodarsko propadajočim učiteljem in brezposelnim učiteljskim naraščajem... Če učiteljske stanovske organizacije terjajo na svojih sestankih stalnost učiteljske službe, je treba to zahtevno razumeti in jo podpreti... Napačno pa bi bilo, če bi v svoji malodruštvi prekrizali roke in pustili učitelja osamljenega ter ga ne podprt.

— I Proti plačevanju dijaških knjižic odnosno izkazov o šolskem napredku po učencih piše Mariborski »Večernik« od 10. II. in pravi med drugim: »Po zakonu o nar. šolah, člen 2., je pouk v narodnih šolah obvezen, po čl. 4. pa brezplačen in po čl. 63. se napredek oceni dvakrat v letu. Torej tudi zakon predpisuje brezplačno izdajo ocene učencev narodne šole, za kritje ocenjevalnih listin pa bi morali oskrbeti kritje šolski proračuni, v katerih pa baje za to ni kritja.

da se nebesa sama radujejo moje prostosti in zauzetenega brezdelja, mi letošnjo zimo dajejo sonca, ki se pripreta na modro, nizko nebo s leherni dan smeji ter me vabi v gozd, kjer se priči, že poizkušajo v petju. Hvaležen sem soncu, ki je pametnejše od ljudi in jim ne zameri, da se z zlobo v očeh in z zavistjo v mrzlih srčih, obliti z njegovo lučjo sprehaajo po cestah. Hvaležen sem ne besom za ta dar, ki mi edini še daje konček toplice v teh čudnih dneh, ko je sreča odbežala od mene. Dobrota in ljubezen sta izginili s tega sveta, sonce, ki je vedarle še ostalo. Sonce, ki se mi skozi motne šipe semejo v soto. Rad bi šel za njim, na cesto in v gozd med ptice, pa ne grem. Ves trepečem in se bojim ob sončnih jutrih oditi iz sobe. Zakaj prav ob jutri je žalostna sreča najglasnješa, takrat drhti zdolaj, pod mojo sobo njen drobni jok, ki me reže v mozeg, če ga zaslism. Ne, tega ne prenesem, navajen sem trpeti, zateglega joka žalostne sreče pa ne morem slišati. Zato raje ostanem v svoji sobi, ujet med štiri stene, po katerih se preliva sončna luč.

se bova takoj poročila. Ah, če bi se zgodilo, da bi dobila to mesto, je vzdihnil, »to bi bila moja in njena največja sreča.«

»Zares, sreča,« sem vzdihnil tudi jaz.

Dnevi so polzeli mimo naju, midva pa sva še zmerom posedala leherni dan za kakšno urico pred hišo. Oba v mislih na srečo, ki sta jo trgovci in njegovo dekle zmanjševali.

Potlej je nekega dne ves bled prisodel k meni in razgrnil predme časopis. Cital sem naslov, napisan z velikimi, črnnimi črkami: celibat učitelje.

»Kaj sedaj?« je s komaj slišnim glasom izdaval.

»Da, kaj sedaj?« sem ponovil kakor uklet. »Tu pišejo, da bo po nekaj mesecih vsaka učiteljica izgubila službo, če se bo poročila z neučiteljem,« sem dejal, kakor da hočem pribiti to, kar je že sam vedel. »Nekaj mesecev imaš časa. Odločiti se boš moral za svojo srečo.«

Moj gospodar je mlad trgovec. In naša vas je majhna. Tako je pač z njim, da iztrži mesečno nekaj stotakov: za živiljenje premo, za smrt preveč. Če bi njegovo dekle izgubilo službo — potlej zbog sreča in živiljenje!

Tako sem mislil jaz.

On pa je skočil pokonci in iz prsi se mu je izvil trepetajoč vzklik:

»Ne, za to srečo se jim ne dam ogoljati!«

Se tisti mesec sta se poročila.

Po poroki je mlada trgovčeva žena odšla nazaj v svojo vas. Ob tihih večerih, ko so zunaj po trtih vabili črčki z drhtečo pesmico svoje samice, ko so na vasi peli fantje v zvezdnato noč, takrat je ona jokala v dolgočasju. Vsak dan je prisel k trgovcu pismosno z drobnim pisecem. Zdaj je mladi mož imel svojo srečo — sto kilometrov je bilo med njima.

Učiteljski pravnik

— § Vprašanje M. M. iz Kamene Gore. Prijedolje:
a) učenik I razreda ima slabu ocenu iz računa a iz jezika i ostalih predmetov ima prelaznu oceno. Da li prelazi u starji razred ili ne?

b) učenik I razred ima sve ocene prelazne ali iz jezika ima slabu (2) ocenu. Da li prelazi u II razred ili ne?

Poznat mi je raspis o ocenjivanju daka O. n. br. 40/28/930 i Dopuna O. n. br. 3926 od 21 I 1935 god.

c) Da li se neka knjiga, dobavljena iz inozemstva preko neke naše knjižare, može samim tim smatrati da je dozvoljena od strane naših vlasti?

Odgovor: Ad a) in b) Učenec ne more prestopiti v višji razred. Ad c) Ako je knjiga dobavljena iz inozemstva potom neke naše knjigarne, se s tem še ne more smatrati, da je dovoljena od naših oblasti.

Naša gospodarska organizacija

— g Učiteljskemu domu v Mariboru je izročilo Žensko društvo v Mariboru hran. knjižico Posojilnice v Rušah z vlogo 5030 din kot volilo blagopokojne gospe Lasbacherjeve v Rušah. — Neimenovan tovariš v počastitv spomina nepozabnega tovariša v vzorniku 100 din. Najiskrenješa zahvala! M. Kožuh, blagajnik.

— g Učiteljski dom v Mariboru. Ob priliki mesečnega sestanka krožka upokojenih učiteljstva v Mariboru je nabraš tov. Rajšp za »Lukmanov kamn« 100 din. Skupaj je krožek daroval v ta namen 475 din. — Prav iskrenješa zahvala požrtvovalnim tovarišem - upokojencem! — Kožuh, blagajnik.

Učiteljska tiskarna

— t Vse šole uživajo v knjigarni Učiteljske tiskarne in v njeni podružnici v Mariboru neomejeno kredit.

— t Pri plačevanju obrokov na delež označite na položnici, da je nakazilo za delež.

— t Dobro situirani zadružniki(-ce) bodo letos podpisali še en delež pri Učiteljski tiskarni. Delež je 250 din.

— t Novi napisi za oddelke in razrede osnovnih in višjih ljudskih šol so natiskani. Napisi ustrezajo zahtevam okrožnega razpisa kraljevske banske uprave. Pri naročilih navdite koliko ima šola oddelkov osnovne in kolikor oddelkov višje ljudske šole. Da se bodo čim